

Høringssvar fra NORSKOG til Prop. 90 L (2019–2020). Endringer i naturmangfoldloven (nødverge til forsvar for bufe mv. og etablering av Rovviltklagenemnda).

Det gjøres to endringer i naturmangfoldloven § 17 andre ledd andre punktum. Det inntas vilkår om at avliving av vilt til forsvar for bufe, tamrein, gris, hund og fjørfe etter bestemmelsen kan skje «når det må anses påkrevd» samt at ordlyden endres fra «under direkte angrep» til «på grunn av et pågående eller umiddelbart forestående angrep».

1. «under direkte angrep»

NORSKOG støtter forslaget om at vilkåret «under direkte angrep» endres til «pågående eller umiddelbart forestående angrep» da dette i praksis innebærer en tydeliggjøring av gjeldende rettspraksis stadfestet av Høyesterett.

2. «Må ansees påkrevd»

Forslaget om at «eieren, eller den som opptrer på vegne av eieren, kan avlive vilt når det må anses påkrevd på grunn av et pågående eller umiddelbart forestående angrep...» åpner for et tolkningsrom og skjønner hvor det er underforstått at andre alternativer skal være vurdert. NORSKOG mener at i en situasjon med «pågående angrep» må felling anses påkrevd. Ved et pågående angrep er tidsfaktoren knapp og det kreves rask handling for å minimere skade. En lovendring som åpner for tolkning av om andre alternativer burde vært prøvd og om felling var påkrevd kan medføre en innstramming av påtalemyndighetenes praktisering av nødvergebestemmelsen.

NORSKOG mener derfor at begrepet «må ansees påkrevd» ikke må gjelde hverken for pågående angrep eller umiddelbart forestående angrep da dette vil innskjerpe muligheten til å handle i nødverge.

3. Opprettelse av rovviltklagenemd.

NORSKOG er sterkt imot etableringen av en rovviltklagenemnd og derav følgende avpolitisering av et konfliktfylt politikkområde. Dagens rovviltforvaltning bygger på Rovviltforliket av 2011 som ble vedtatt av et samlet Storting. Forliket representerer det muliges kunst innenfor rammen av juridiske og biologiske forhold samt hensyn til ulike interessemotsetninger. Rovviltnemndene er i dag et statlig viltorgan som skal utøve Stortingets og regjeringens føringer i rovviltpolitikken, og er underlagt Klima- og miljødepartementets instruksjons- og organisasjonsmyndighet. Rovviltnemndene skal ha hovedansvaret for å iverksette tiltak i tråd med vedtatt nasjonal rovviltpolitikk innenfor sin region.

NORSKOG mener at opprettelsen av en Rovviltklagenemnd innebærer omfattende endringer i dagens rovviltforvaltning som innskrenker regjeringens og statsrådets ansvar overfor Stortinget. Forslaget vil frata Stortinget muligheten til å kontrollere forvaltningen på de mest sentrale områdene innenfor rovdyrpolitikken. Rovviltforvaltningen er resultat av krevende politiske prosesser og det er etter NORSKOGs mening helt avgjørende at rovviltforvaltningen har en demokratisk forankring i Stortinget. Kjernen av konfliktene knyttet til rovviltforvaltningen i dag går nettopp på tolkning og operasjonalisering av Stortingets vedtak. Da er det svært viktig at rovviltforvaltningen ikke frikoples fra demokratisk styring og kontroll.

Etter NORSKOGs vurdering vil svekkelse av demokratisk styring og kontroll forsterke den mistilliten mange har til rovviltforvaltningen. Effekten av forslaget vil dermed sannsynligvis være det motsatte av begrunnelsen for opprettelsen av en klagenemd.

Klagesakenes beslaglegging av ressurser i forvaltningen er brukt som argument for etableringen av klagenemden. Etter NORSKOGs vurdering vil ikke ressursbruken reduseres som følge av etablering av en rovviltklagenemd, snarere tvert imot. Dette dreier seg kun om organisering og hvem som skal ha ansvaret for hva. NORSKOG vil påpeke at behandling av klagesaker er kompetansebyggende og det er en stor fordel at denne kompetansen bygges innenfor de enheter i departementene som har ansvar for rovviltforvaltningen enn i en mer frittstående klagenemd.

4. Endring av antall forvaltningsregioner for rovvilt.

NORSKOG er imot reduksjon av antall forvaltningsregioner for rovvilt.

NORSKOG vil fremholde at Stortinget vedtok å etablere åtte rovviltnemnder i rovviltforliket i 2004, på tross av regjeringens forslag om kun å opprette seks regioner. I rovdyrforliket fra 2011 ble den lokale forankringen og deltakelsen ytterligere understreket bl.a. ved uttalelsen «...Videre skal det legges vekt på regional forvaltning, respekt for eiendomsretten, og enkeltmenneskers og lokalsamfunns livskvalitet.» I forliket fra 2011 ble det også fremhevet at «Det er et mål at den regionale myndigheten i rovviltforvaltningen skal styrkes.»

Etter NORSKOGs mening bryter forslaget om færre forvaltningsregioner med dette prinsippet. Med færre regioner vil flere lokalmiljø med tilstedeværelse av rovdyr ikke ha representanter i rovviltnemdene. Geografisk avgrensningen av de foreslåtte regionene innebærer at det i rovviltnemdene vil kunne bli oppnevnt personer fra områder uten tilstedeværelse av rovdyr noe som svekker tilliten til rovdyrforvaltningen i områder med fast tilhold av rovdyr.

NORSKOG mener at endringsforslaget er et kursskifte i rovdyrforvaltningen med klare politiske konsekvenser da det griper direkte inn i rovviltforliket. NORSKOG mener forslaget vil bidra til økt konflikt og økende avmaktsfølelse for lokalbefolkningen i rovviltområdene noe som er stikk i strid med intensjonen bak rovviltforliket.

5. Landbruksdirektoratet gis rett til å avgi uttalelse til regionale forvaltningsplaner for rovvilt.

NORSKOG støtter forslaget.

6. Kommunene gis klagerett på enkeltvedtak etter rovviltforskriften.

NORSKOG støtter forslaget om å forskriftsfeste kommunenes klagerett etter rovviltforskriften.

7. Forskrift om utøvelse av jakt, felling og fangst §§ 29 a og 34 – Fellingsmetoder for jerv.

NORSKOG støtter forslaget om at bruk av fastmontert kunstig lys ved åtejakt på jerv, og elektronisk overvåkning av jervebåss tillates på permanent basis.

8. Lisensfellingsperioden for ulv

I 2019 ble lisensfellingsperioden utenfor ulvesonen endret fra perioden 1.oktober- 30. april, til perioden 1. desember – 31. mai. NORSKOG var og er imot denne avkortningen på høsten da den fjerner to måneder hvor det pågår annen jakt og hvor det er mange jegere i skogen. Lisensjakt fra 1. oktober vil øke muligheten for uttak. Det at jegerne i større grad kan involveres i uttak av rovvilt i sammenheng med annen jakt antas å redusere konfliktnivået mellom jegere og rovviltforvaltning. NORSKOG mener at lisensfellingsperioden bør være fra 01. september – 31. mai.

Lisensfellingsperioden innenfor ulvesonen er i dag fra 1. januar til og med 15. februar. NORSKOG mener det viktig at vi får en mer aktiv forvaltning av ulvebestanden innenfor sonen når bestandsmålet er nådd. Vi er enige i at prinsippet om ynglefredning må legges til grunn ved fastsettelse av perioden for lisensfelling. Denne avgrensningen bør imidlertid kun gjelde for ulv i etablerte revir med dokumentasjon av årssvalper. Når det gjelder revir uten årssvalper, par uten valper

og enslige dyr bør lisensfelleringsperioden være lik innenfor og utenfor sonen, dvs 1. september – 31. mai.

11.05.20